

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-२ (Sem_4)

प्रश्नपत्र-८

गुणाः - ७०

विषयः - पौरोहित्यम्

CE 2.4.8

समयः - ०३:०० तः ०६:००

दिनाङ्कः - २६-०४-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः - संस्कारभास्कर

युनिट-१

- प्रश्नः -१ निम्नाङ्कितेषु कयोश्चित् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या विधेया । ०८
- (१) नवमीशोकफलदा सानंदोदशमीदिने ।
सुखदेकादशीज्ञेया सफलाद्वादशी स्मृताः ॥
- (२) वत्सरेण तदर्धेन तस्थाप्यर्धेन यांति ये ।
मंदजीवकुजैर्दग्धा राशयः पूर्वजं गुणम् ॥
- (३) अर्कगुर्वोबलं शौर्या रोहिण्यर्कबलास्मृताः ।
कन्याचन्द्रबलाप्रोक्ता वृषली लग्नतोबली ॥
- प्रश्नः -२ एकस्मिन् विषये विस्तरेण लिखत । ०८
- (१) स्त्रीणां गुरुबलम् । (२) पुरुषाणां रवेर्बलम् ।
- प्रश्नः -३ द्वयोः टिप्पणी कार्या । ०४
- (१) विवाहे दशदोषाः । (२) दिवाविवाहः ।
- (३) रात्री विवाहः । (३) वेदीरचना ।
- प्रश्नः -४ अधोलिखितेषु पञ्चानामुत्तरं लिखत । ०५
- (१) स्त्रीणां कं बलं श्रेष्ठम् ?
- (२) कस्य कुंभविवाहः कर्तव्यः ?
- (३) कुंभे कस्य स्थापनं भवति ?
- (४) किदृशी विष्णुप्रतिमा दातव्या ?
- (५) विष्णुप्रतिमा कस्मै दातव्या ?
- (६) कति सूत्रेण तां वेष्टयेत् ?
- (७) केन यंत्रेण वरुणं पूजयेत् ?

युनिट-२

- प्रश्नः -५ निम्नाङ्कितेषु कयोश्चित् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । ०८
- (१) गौरसर्षप कल्केन साग्येनोत्साहितस्य च ।
सर्वोषधैः सर्वगंधैः विलिप्त शिरस्त्रस्तथा ॥
- (२) यत्तेकेशेषु दौर्भाग्यं सीमन्ते यश्च मूर्धनि ।
ललाटे कर्णयोरक्ष्णोरापस्तद्धनुं सर्वदा ॥

- (३) दध्यन्नं पायसं चैव गुडपिष्टं समोदकम् ।
एतान् सर्वान् समाहृत्य भूमौ कृत्वा ततः शिरः ॥
- प्रश्न: -६ एकस्मिन् विषये विस्तरेण वर्णनं कुरुत । ०८
(१) विनायकशांतिकालः । (२) बृहस्पतिशांतिविधिः ।
- प्रश्न: -७ एका टिप्पणी लेख्या । ०२
(१) वाग्दानप्रयोगः । (२) चंद्रताराद्यभावे दानानि ।
- प्रश्न: -८ द्वयोरुत्तरं लिखत । ०२
(१) कन्या का स्वरूपा वर्णिता ?
(२) विवाहे वरः कः स्वरूपो गण्यते ?
(३) प्रायश्चित्ते कस्य दानस्य महत्त्वम् अस्ति ?
(४) कन्यागृहे पिता कियत् कालपर्यन्तं न भोजनं करोति ?
- युनिट-३
- प्रश्न: -९ कयोश्चित् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । ०८
(१) मुख्यत्वमसियंत्राणां ब्रह्मणा निर्मितं पुरा ।
भवभावाय दंपत्योः कालसाधन कारणम् ॥
(२) सिंहासनस्थां देवेशीं सर्वालंकारं संयुताम् ।
पितांबरं धरं देवं रुद्रचन्द्रार्धं शेखरम् ॥
(३) व्रतान्ते मण्डपे स्थाप्यमंचकं सोपधानकं ।
चतुष्कोणेषु मंचस्थं स्थाप्याभात्र प्रभा वत ॥
- प्रश्न: -१० एकस्य सारांशं लिखत । ०८
(१) घटीयंत्रप्रकारस्ततस्थापनं च । (२) आचार्यादीनां लक्षणानि ।
- प्रश्न: -११ निम्नदत्तानां द्वयोः टिप्पणी कार्या । ०४
(१) मधुपर्कविधिः । (२) गोरुत्सर्गनिर्णयः ।
(३) गोरुत्सर्गप्रयोगः । (४) गवालंभननिर्णयः ।
- प्रश्न: -१२ अधोलिखितेषु पञ्चानामुत्तरं लिखत । ०५
(१) विवाहे वरस्य मुखं कस्यां दिशि भवति ? (२) पवित्राणि कति ?
(३) प्रतिष्ठामन्त्रः कः ? (४) मांगल्यतंतुबंधने कः मन्त्रः ?
(५) कन्यादानेन कतिपूर्वजानां मोक्षः भवति ?
(६) किदृशी धेनुः प्रदेया ? (७) किदृशी भूमिः वराय प्रदेया ?